

części tylnej sklepu ściana zachodnia wykonana jest z cegieł niejednorodnych, mianowicie palcówek o wymiarach: $9 \times 14 \times ?$ cm i miękkich krawędziach oraz z niepalcówek o wymiarach: $6-7 \times 14,5 \times ?$ cm oraz z kamienia. Kryta jest dwoma warstwami tynku.

Pomieszczenie trzecie (L), dostępne jest z tyłu sieni. Kryte jest także sklepieniem kolebkowo-krzyżowym. W czasie ostatniego remontu została przemurowana ściana północna i część ściany wschodniej do drzwi, przy czym zamurowano otwór wejściowy w ścianie północnej.

Do sieni (L) na parterze wchodzi się przez bramę wejściową w ścianie frontowej. Jest ona wyraźnie dostawiona do ściany wschodniej. Zbudowana jest z cegieł palcówek o grubości: $6,5-7$ cm, pochodzących z rozbiórki. Otwór drzwiowy był zwężany w XX w.

Ściana wschodnia zbudowana jest w licu z cegieł palcówek o wymiarach: $7 \times 12-12,5 \times 26$ cm. Układ cegieł zdradza miejscami tendencję do układu główkowo-wozówkowego. W odległości $3,30$ m od ściany frontowej znajduje się zamurowana, niegdyś metrowej szerokości wnęka. Jak wskazują ościeża, była ona wykonana w murze w XIX w., a następnie, ze względu na zły stan budynku, zamurowana ceglami niepalcówkami o wymiarach: $6,5 \times 14,5 \times 30$ cm.

Strona zachodnia sieni posiadała starą ścianę ceglana o bardzo zniszczonym licu i licznych spękaniach. W związku z tym, w czasie remontu w r. 1967 została ona na długości obejmującej sąsiedni sklep na nowo wzniesiona, przy czym zlikwidowano dwa otwory, prowadzące dawniej do wnętrza (ale nieużytkowane, lecz zamurowane); jeden w odległości $3,15$ m od ściany południowej, drugi w odległości $9,77$ m od tej ściany.

Sień posiada sklepienie koszowe. W jego części środkowej tj. w odległości $7,72$ m od ściany frontowej, zaznacza się wyraźne spękanie i od tego miejsca na długości $3,15$ m, do drugiego spękania, była wstawiona część nowsza sklepienia, wykonana z cegieł niepalcówek.

Ze względu na użytkowników, na I i II pię-

trze kamienicy badania koncentrowano tylko w miejscach prac remontowych. Nie było możliwości przebadania ścian zewnętrznych. Poczynione obserwacje nie ujawniły istnienia w ścianach wewnętrznych tych kondygnacji cegieł palcówek, co pozwala na datowanie ścian na przełom w. XVIII/XIX. Większość cegieł ma wymiary: $6,5-7 \times 14-14,5 \times ?$ cm i miękkie krawędzie. Ostatnie prace budowlane prowadzone na tym odcinku miały przede wszystkim za zadanie wzmocnić bardzo spękane ściany północną i zachodnią klatki schodowej oraz zamurowanie otworów drzwiowych w ścianie południowej.

Na zakończenie opisu badań i analizy obiektu należy wspomnieć jeszcze o kaflach znalezionych w czasie prac remontowych. Wydobyto je wraz z gruzem z tylnej części piwnicy, leżącej pod sienią. Kilkanaście fragmentów, w tym sześć z gzymsu, jest ozdobionych motywami roślinnymi, wśród których przeważają winne grona. Polewa biała, zielona i żółta niedbale kładziona, mimo dojrzałego nieraz rysunku nadaje tym kaflom charakter wyrobów ludowych. Najstarsze z nich datować można na koniec w. XVI większość jednak pochodzi zapewne z wieku XVII i XVIII³.

Jak wykazała analiza obiektu, pochodzi on z przełomu w. XVI/XVII lub początku w. XVII. Niestety, na przestrzeni stuleci, a szczególnie w w. XIX i XX, uległ daleko idącemu zniekształceniu. Przede wszystkim został rozebrany podcień i partia kamienicy leżąca powyżej podcienia. W konsekwencji powstała nowa fasada frontowa, cofnięta o około $3,60$ m w stosunku do fasady pierwotnej. Obecna fasada bezstylowa, nie posiada żadnej wartości zabytkowej. To samo można powiedzieć o elewacji podwórzowej. Zmianie uległo także położenie klatki schodowej, która pierwotnie mieściła się w środkowej części ciągu zachodniego (Ryc. 3), a jej biegi były usytuowane prostopadle do osi sieni. Natomiast w mało zmienionym stanie zachowały się: cała kondygnacja piwnic, jej sklepienia i w większości mury parteru łącznie z jego sklepieniami.

Przypisy:

¹ G. Krupiński, *Rynek przemyski i jego kamienice* (Rocznik Przemyski, T. IX, z. 2, Przemysł 1962, s. 109).

² Informacje historyczne mogą ulec daleko idącej zmianie w wyniku kwerendy, którą przeprowadza J. T. Frazik.

³ Wszystkie kafle, znalezione w omawianej kamienicy zostały zabezpieczone przez Powiatowego Konserwatora Zabytków, mgr Marię Ziębińską. Ponadto w piwnicy znaleziono glinianą fajkę i płytkę posadzkową, 8-boczną o wymiarach: boku $9,2$ cm i grubości 5 cm.

Antoni Talar

Penetracja archeologiczna północnej i wschodniej części województwa rzeszowskiego w roku 1968

Badania poszukiwawcze prowadzone przez Dział Archeologiczny Muzeum Okręgowego w Rzeszowie w 1968 r. objęły swym zasięgiem te-

ren prawie całej północnej części województwa rzeszowskiego. Plan prac przygotowany był pod kątem poznania nowych stanowisk, związanych

z problematyką archeologiczną wspomnianego obszaru, przy czym szczególną uwagę zwracano na schyłkowo-paleolityczne i mezolityczne. W związku z tym zweryfikowano szereg znanych wcześniej stanowisk z tych okresów i prowadzono badania głównie na wydmach oraz zwymionych terasach południowej części Kotliny Sandomierskiej, a także części Roztocza znajdującej się w województwie rzeszowskim.

Pierwszy etap badań realizowany w miesiącach maju i czerwcu miał na celu weryfikację znanych wcześniej stanowisk. Wzięli w nim udział oprócz autora: dr Bolesław Ginter z Katedry Archeologii Polski Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dr Stefan Karol Kozłowski z Katedry Archeologii Pierwotnej i Wczesnośredniowiecznej Uniwersytetu Warszawskiego. Dokonano wizji lokalnej na obiektach położonych w pobliżu ujścia Wisłoki i na terasach Trześniówki, następnie na terasach górnego biegu Łęgu, Zyzogi oraz Złotki, znajdujących się w centralnej części Kotliny Sandomierskiej. Spektrowano także teren pól wydmowych leżących na terasach pomiędzy Tanwią i Bukową w pobliżu ich ujścia do Sanu.

STANOWISKA ZWERYFIKOWANE:

1. Bojanów pow. Nisko, stan. 1

Piaszczysta terasa Łęgu w południowej części wsi, na pograniczu Bojanowa i Korabiny. Stanowisko to znane było wcześniej z badań powierzchniowych Z. Kapery w 1962 r.¹ i autora w 1963 r.

Inwentarz: fragment wióra z krzemienia świeciechowskiego. Neolit.

2. Cisów Las pow. Nisko, stan. 2

Zniszczona przez deflację wydma w południowo-zachodniej części wsi, stanowiąca jakby przedłużenie najwyższej wschodniej terasy Łęgu. We wschodniej części wydmy w dużej misie deflacyjnej Z. Kapera w 1961 r. znalazł nieduży zespół mezolityczny.

Inwentarz: 2 odłupki i wiór krzemienisty z surowca narzutowego Mezolit.

3. Cisów Las pow. Nisko, stan. 3

Odkryte przez Z. Kapere w 1961 r., później wielokrotnie zweryfikowane. Położone na zniszczonej przez deflację dużej wydmy w południowo-zachodniej części wsi, stanowiącej jakby przedłużenie najwyższej, wschodniej terasy Łęgu. W środku wydmy w misie deflacyjnej natrafiono na skupisko krzemieni.

Inwentarz: grocik sercowaty, 2 odłupki i fragment wióra krzemienistego. Surowiec świeciechowski i narzutowy. Neolit.

4. Cisów Las pow. Nisko, stan. 4

Południowy stok zachodniej części dużej wydmy w południowo-zachodniej części wsi, przedłużenie najwyższej wschodniej terasy Łęgu. Od strony południowej do stanowiska przylegają podmokłe łąki. W 1966 r. autor przeprowadził tu badania wykopaliskowe, podczas których uzyskano późnomezolityczny zespół narzędzi krzemienistych².

Inwentarz: szczotkowy rdzeń i 5 odłupków krzemienistych z surowca narzutowego. Mezolit.

W drugim etapie badań przeprowadzonym we wrześniu, październiku i listopadzie zajęto się poszukiwaniem nowych stanowisk na terenach dotąd słabo poznanych pod względem archeologicznym we wschodniej części województwa. W badaniach tych oprócz autora uczestniczyli: doc. dr Marek Gedl, dr Bolesław Ginter, mgr Anna Dagnan, mgr Małgorzata Grabowska, mgr Piotr Kaczanowski oraz studenci z Katedry archeologii Polski Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przebadano terasy po wschodniej stronie Sanu w okolicach Sieniawy, Lubienki i przy ujściu Lubaczówki do Sanu gdzie stwierdzono znaczne zagęszczenie osadnictwa prehistorycznego. Przesunięto się następnie na obszary położone bardziej na wschód, przylegające do zachodnich stoków Roztocza — w górnym dorzeczu Wirowej (Wirowa, Brusienka, Buszcza, Gnojnik, Łówcza), Lubaczówki (Sołotwa, Papiernia, Świdnica) i w rejonie źródeł Tanwi.

Wynikiem przeprowadzonej penetracji było zweryfikowanie 22 stanowisk oraz uzyskanie nowych materiałów z 65 obiektów dotąd nie znanych.

5. Durdy pow. Tarnobrzeg, stan. 1

Wydma zniszczona przez deflację, nad drugą wschodnią terasą Trześniówki, położona w południowej części przysiółka „Podkorzeń”. W środku wydmy w miejscu utworzenia się dużej misy deflacyjnej K. Moskwa i A. Jodłowski odkryli w 1961 r. skupisko krzemienne, przebadane wykopalisko w 1964 r. przez autora. Wydobyło wtedy schyłkowopaleolityczny zespół krzemienisty³.

Inwentarz: 4 wióry w tym 1 załuskany i 15 odłupków krzemienistych. Surowiec jurajski i czekoladowy. Paleolit schyłkowy.

6. Gwoździec pow. Nisko, stan. 6

Zachodnia część pasa wydm wałowych w północnej części wsi, ciągnących się ze wschodu na zachód, otoczonych podmokłymi łąkami. Na zniszczonym przez deflację wschodnim stoku wydmy w 1965 r. autor znalazł skupisko krzemienistych narzędzi mezolitycznych.

Inwentarz: fragment narzędzia, 6 odłupków i 3 wióry krzemienne. Surowiec świeciechowski i narzutowy. Mezolit.

7. Jarocin pow. Nisko, stan. 1

Stanowisko odkryte przez Z. Kapere w 1961 r., w 1963 r. inspekcjonowane przez autora. Położone jest na wydmy przy szosie Jarocin — Nisko w przysiółku „Szyparki” w odległości ok. 400 m na południowy zachód od kościoła w Jarocinie.

Inwentarz: fragment ceramiki i wiór krzemienisty z surowca świeciechowskiego. Chronologia trudna do ustalenia.

8. Knapy pow. Tarnobrzeg, stan. 1

Piaszczysta terasa Trześniówki we wschodniej części wsi. W 1961 r. K. Moskwa podczas badań wykopaliskowych na cmentarzysku kultury łużyckiej, znaj-

dującym się w obrębie tego stanowiska, uzyskał narzędzia schyłkowopaleolityczne⁴.

Inwentarz: fragment rdzenia, fragment przepalanej siekierki i 3 odłupki krzemienne Surowiec narzutowy i jurajski. Paleolit schyłkowy oraz neolit.

9. Leżachów pow. Jarosław, stan. 1

Badania powierzchniowe na tym stanowisku przeprowadzili wcześniej J. Machnik i J. Potocki⁵. Położone ono jest w południowo-zachodniej części wsi na najbardziej wysuniętym w stronę Leżachowa zniszczonym cyplu nad terasą Sanu.

Inwentarz: fragment ceramiki. Chronologia trudna do określenia.

10. Leżachów pow. Jarosław, stan. 2

Stanowisko odkryte w 1955 r. przez J. Machnika i J. Potockiego⁶. Położone na północ od drogi polnej z Leżachowa do Czerc i odległe ok. 800 m od kościoła w Leżachowie.

Inwentarz: 2 fragmenty ceramiki. Chronologia trudna do ustalenia.

11. Leżachów pow. Jarosław, stan. 3

Piaszczysty południowo-wschodni stok wzgórza, koło zakrętu szosy z Leżachowa do Sieniawy, ok. 150 m na północ od przysiółka „Kliny”. W miejscu wcześniejszej penetracji prowadzonej przez J. Machnika i J. Potockiego⁷ natrafiono na nieliczny materiał ceramiczny.

Inwentarz: 7 fragmentów ceramiki z różnych naczyń. Kultura łużycka?

12. Majdan Golczański pow. Nisko, stan. 2

Stanowisko odkryte w 1967 r. przez autora, który natrafił tu na niewielki zespół mezolityczny, położone w zachodniej części przysiółka „Załomy” na zniszczonych przez deflację i wybieranie piasku wydmach. Materiał zabytkowy występuje na znacznej powierzchni wydmy.

Inwentarz: 3 odłupki i 3 wióry krzemienne. Surowiec świeciechowski. Mezolit.

13. Majdan Golczański pow. Nisko, stan. 3

Zniszczona wydma w przysiółku „Załomy” na pograniczu z Gólcami w odległości ok. 300 m na południe od stan. nr 2. W misie deflacyjnej znajdującej się w środku wydmy w 1967 r. autor natrafił na bogate skupisko schyłkowopaleolitycznych materiałów krzemienych.

Inwentarz: Wiór i 3 odłupki krzemienne z surowca narzutowego i świeciechowskiego. Paleolit schyłkowy.

14. Manasterz pow. Jarosław, stan. 3

Odkryte wcześniej przez J. Machnika i J. Potockiego⁸ położone na terasie Lubaczówki, ok. 250 m na północ od niej i ok. 500 m na zachód od szosy Jarosław—Sieniawa.

Inwentarz: 4 fragmenty ceramiki. Kultura łużycka?

15. Przyłęk pow. Kolbuszowa, stan. 3

Zwydmiony południowy stok terasy doliny połodowcowej w północnej części wsi w pobliżu rozwidlenia dróg prowadzących w kierunku Ługnicy i Toporowa. Stanowisko to znane było wcześniej w badań autora w 1963 r.

Inwentarz: półtylczak formowany zabiegiem rylcowczym, trapez, drapacz, załuskany odłupek, 13 odłupków i 13 wiórów krzemienych. Surowiec narzutowy, świeciechowski i jurajski. Późny mezolit.

16. Piechoty pow. Mielec, stan. 2

Wydmy między Piechotami a Józefowem. W obniżeniu deflacyjnym we wschodniej części tych wydmy A. Jodłowski i autor w 1961 roku odkryli skupisko z krzemiennymi wyrobami mezolitycznymi.

Inwentarz: 5 odłupków i 2 wióry krzemienne. Surowiec narzutowy i świeciechowski. Mezolit.

17. Piechoty pow. Mielec, stan. 3

Północno-zachodnia część zniszczonych przez deflację wydmy pomiędzy Piechotami a Józefowem. Podczas badań wykopaliskowych prowadzonych tu przez autora w 1964 r.⁹ wydobyto zespół mezolityczny, zalegający w jednym skupisku.

Inwentarz: 5 odłupków i 5 wiórów krzemienych. Surowiec narzutowy. Mezolit.

18. Raniżów pow. Kolbuszowa, stan. 1

Cypel zachodniej terasy Zyzogi zwany „Puziowa Góra” znacznie wysunięty w kierunku tej rzeki. Badania wykopaliskowe prowadzone w 1962 r.¹⁰ przez S. K. Kozłowskiego przyniosły w rezultacie wydobyć zespołu mezolitycznego i pojedynczych zabytków schyłkowopaleolitycznych.

Inwentarz: 3 fragmenty ceramiki, 2 zbrojniki (Tabl. I, 3—4) w tym trapez, 2 skrobacze wieloraki (Tabl. I, 1—2), 24 odłupki i 6 wiórów krzemienych. Surowiec jurajski, narzutowy i świeciechowski. Mezolit, chronologia ceramiki trudna do określenia.

19. Siedlanka pow. Kolbuszowa, stan. 2

Południowo-wschodni stok wysoczyzny w północno-wschodniej części wsi, niszczonej przez wywóz piasku, położony w odległości ok. 200 m na północ od szosy Mielec—Kolbuszowa i ok. 200 m na wschód od drogi prowadzącej do Trzęsówki. Stanowisko to zostało odkryte w 1961 r.

Inwentarz: fragment ceramiki, odłupek i 3 wióry krzemienne. Surowiec świeciechowski, jurajski i narzutowy. Neolit.

20. Stany pow. Nisko, stan. 1

Wysoka wydma w południowej części wsi na północnej terasie Łęgu, przy szosie z Bojanowa do Przyszowa. W zniszczonej północnej części wydmy w misie deflacyjnej w jednym skupisku o powierzchni kilku arów występuje bogaty materiał krzemienny. Pierwsze materiały powierzchniowe zostały tu zebrane przez M. Skowrońskiego w 1962 r.¹¹. Następnie weryfikację stanowiska w roku 1963 i 1966 przeprowadził autor wspólnie z B. Ginterem. Znaleziono wtedy mały zespół mezolityczny reprezentowany przez 3 rdzenie, 2 wysokie trapezy i drapacz. Ostatnia penetracja dostarczyła dalszych materiałów.

Inwentarz: 2 fragmenty rdzeni, 5 trapezów w tym 1 łuskany na trzech bokach i 1 łuskany zwrotnie, trójkąt nierównoboczny, drobny drapacz na odłupku, 2 pazury, 2 fragmenty innych narzędzi, 2 zatepce, 141 odłupków i 29 wiórów krzemienych. Surowiec narzutowy, świeciechowski i jurajski. Późny mezolit (Tabl. I, 5—19).

21. Stany pow. Nisko, stan. 4

Kulminacja zwydmionej zachodniej terasy Łęgu zwana „Pod Ługami” po północnej stronie drogi Stany—Krawce. Stanowisko odkryte w 1965 r. przez J. Micka, następnie weryfikowane w 1966 r. dostarczyło 2 liściaków schyłkowopaleolitycznych.

Inwentarz: 17 odłupków i 13 wiórów krzemienych. Surowiec narzutowy, świeciechowski i jurajski. Paleolit schyłkowy.

22. Toporów pow. Kolbuszowa, stan. 1

Zniszczona całkowicie przez deflację zwydmiona południowa terasa Złotki w zachodniej części wsi, tworząca w tym miejscu kulminację ukształtowaną w rodzaju zatoki. Po wschodniej stronie kulminacji natrafiono na przestrzeni kilku arów w jednym gnieździe na materiał krzemienny.

Inwentarz: fragment masywnego pazura i zbrojnika półksiężycowatego (Tabl. I, 21—23), 6 odłupków i 5 wiórów krzemienych. Surowiec narzutowy i świeciechowski. Neolit.

Ryc. 1. Odkryte i zweryfikowane stanowiska archeologiczne w północnej części woj. rzeszowskiego w roku 1968.

1. Basznia Górna stan. 1; 2. Basznia Górna stan. 2; 3. Basznia Górna stan. 3; 4. Basznia Górna stan. 4; 5. Budomierz stan. 3; 6. Budomierz stan. 4; 7. Budomierz stan. 5; 8. Budomierz stan. 6; 9. Cewków stan. 2; 10. Chlewiska stan. 1; 11. Chotylub stan. 1 — powiat Lubaczów; 12. Czerwona Wola stan. 4; 13. Czerwona Wola stan. 5; 14. Czerwona Wola stan. 6; 15. Dobra stan 1; 16. Dobra stan. 2; 17. Dobra stan. 3; 18. Dobra stan 4; 19. Dobra stan 5; 20. Dybków stan. 1 — powiat Jarosław; 21. Dziaków Stary stan. 2; 22. Gorajec stan. 1; 23. Gorajec stan. 2; 24. Gorajec stan. 3; 25. Gorajec stan. 4; 26. Horyniec stan. 2; 27. Horyniec stan. 3; 28. Horyniec stan. 4; 29. Kosobudy stan. 1 — powiat Lubaczów; 30. Kosowy stan. 2 — powiat Kolbuszowa; 31. Kowalówka stan. 1; 32. Kowalówka stan. 2; 33. Kowalówka

- stan. 3 — powiat Lubaczów; 34. Leżachów stan. 6; 35. Leżachów stan. 7 — powiat Jarosław; 36. Lubaczów stan. 4; 37. Lubaczów stan. 5; 38. Lubliniec Nowy stan. 1; 39. Lubliniec Nowy stan. 2; 40. Lubliniec Nowy stan. 3; 41. Lubliniec Nowy stan. 4; 42. Lubliniec Nowy stan. 5; 43. Łówcza stan. 1; 44. Łówcza stan. 2; 45. Łukawica stan. 4 — powiat Lubaczów; 46. Majdan Golczański stan. 4 — powiat Nisko; 47. Manasterz stan. 6 — powiat Jarosław; 48. Moszczanica stan. 1; 49. Narol stan. 4 — powiat Lubaczów; 50. Przylek stan. 4; 51. Przylek stan. 5 — powiat Kolbuszowa; 52. Radawa stan. 3; 53. Rudka stan. 7; 54. Rudka stan. 8; 55. Rudka stan. 9; 56. Rudka stan. 10; 57. Ryszkowa Wola stan. 1 — powiat Jarosław; 58. Szafranów stan. 1 — powiat Mielec; 59. Toporów stan. 2;

STANOWISKA ODKRYTE:

1. *Basznia Górna pow. Lubaczów, stan. 1*

Cypel północnej terasy Papierni w przysiółku „Dąbrowa”, położony w odległości ok. 30 m na wschód od grupy domów.

Inwentarz: fragment krzemienego sierpu z surowca narzutowego, załuskanego płasko, obulico. Neolit.

2. *Basznia Górna pow. Lubaczów, stan. 2*

Północny stok wysuniętego cypla, niskiej południowej terasy Papierni w odległości ok. 250 m na zachód od zabudowań przysiółka „Malce”.

Inwentarz: fragment naczynia z uchem, zdobionego poziomymi równoległymi liniami odcisniętego sznura i rzędem dołków (Tabl. I, 24). Kultura ceramiki sznurowej.

3. *Basznia Górna pow. Lubaczów, stan. 3*

Cypel południowej terasy przy ujściu Papierni do Sołotwy, położony na zachód od przysiółka „Malce”.

Inwentarz: 6 fragmentów ceramiki w tym fragment zdobiony ornamentem grzebykowym. Kultura łużyczka?

4. *Basznia Górna pow. Lubaczów, stan. 4*

Cypel terasy Smolinki w przysiółku „Grudnik” w pobliżu ujścia Papierni do Sołotwy, naprzeciw zabudowań wsi.

Inwentarz: fragment ceramiki. Chronologia trudna do ustalenia.

5. *Budomierz pow. Lubaczów, stan. 3*

Stanowisko położone na północnej piaszczystej terasie Lubaczówki, po wschodniej stronie drogi prowadzącej z Budomierza do Huty Kryształowej.

Inwentarz: 3 odłupki i wiór krzemienisty. Surowiec narzutowy i jurajski. Mezolit?

6. *Budomierz pow. Lubaczów, stan. 4*

Północna piaszczysta terasa Lubaczówki w odległości ok. 200 m na zachód od stan. nr 3. Znaleziono tu nieliczne materiały krzemienne.

Inwentarz: 3 silnie przepalone odłupki. Materiał trudny do datowania.

7. *Budomierz pow. Lubaczów, stan. 5*

Kulminacja piaszczystej północnej terasy Lubaczówki w północnej części wsi w pobliżu granicy państwowej, przechodząca w kierunku zachodnim w podmokle obniżenie. Materiał grupuje się na dość znacznej przestrzeni, na południowo-zachodnim stoku tej kulminacji.

Inwentarz: 6 odłupków krzemienistych i 7 fragmentów ceramiki w tym 1 brzeg głębokiej misy, zdobiony rzędem dołków paznokciowych pod krawędzią. Znaleziska krzemienne wykonane są z surowca narzutowego. Kultura ceramiki sznurowej?

8. *Budomierz pow. Lubaczów, stan. 6*

Zwydmiona północna terasa Lubaczówki, nad podmokłymi łąkami w zachodniej części wsi, tworząca w tym miejscu rodzaj zatoki. Po jej zachodniej stronie odkryto bogate skupisko z materiałem krzemienistym.

Inwentarz: fragment rdzenia jednopiętowego, 3 drapaczki z łukowatymi drapiskami, 1 pazur, 3 skrobaczki

wieloraki, 3 fragmenty zbrojników w tym trójkąt nierównoboczny i romb, 3 fragmenty innych narzędzi, 12 ryłkowców, 85 odłupków i 27 wiórów (Tab. II, 1—25). Część inwentarza jest silnie przegrzana. Surowiec narzutowy, świeciechowski i jurajski. Późny mezolit.

9. *Cewków pow. Lubaczów, stan. 2*

Stok północnej niskiej terasy Wirowej w odległości ok. 150 m na wschód od lasu i drogi prowadzącej z Cewkowa do Moszczanicy.

Inwentarz: fragment ceramiki i załuskany przykrawędnie neolityczny wiór z krzemienia narzutowego. Chronologia ceramiki trudna do ustalenia.

10. *Chlewiska pow. Lubaczów, stan. 1*

Materiał uwzględniono w artykule zamieszczonym w niniejszym tomie. Zob. A. Talar, Wczesnomezolityczne stanowisko w Chlewiskach, pow. Lubaczów.

11. *Chotylub pow. Lubaczów, stan. 1*

Zwydmiona terasa Brusienki, niszczone przez wywóz piasku, tuż po południowej stronie stawów rybnych w pobliżu szosy Chotylub—Brusno.

Inwentarz: 2 odłupki i wiór krzemienisty. Surowiec narzutowy. Neolit?

12. *Czerwona Wola pow. Jarosław, stan. 4*

Zwydmiona trzecia terasa Lubaczówki na północ od niej i ok. 500 m na wschód od pól zwanych „Górki” w przysiółku „Byki”.

Inwentarz: fragment wióra i 3 odłupki krzemienne. Surowiec narzutowy i świeciechowski. Neolit.

13. *Czerwona Wola pow. Jarosław, stan. 5*

Kulminacja trzeciej północnej, zwydmionej terasy Lubaczówki we wschodniej części przysiółka „Byki”. Materiał zabytkowy wystąpił tu na niewielkiej powierzchni.

Inwentarz: obłęcznik i podwójny pazur na smukłych wiórach (Tabl. II, 26—27) oraz wiór krzemienisty. Surowiec narzutowy i jurajski. Neolit.

14. *Czerwona Wola pow. Jarosław, stan. 6*

Spiaszczona trzecia północna terasa Lubaczówki, tuż koło drogi biegnącej wzdłuż niej w przysiółku „Sochy”. Od strony północnej stanowisko otoczone jest podmokłymi łąkami. Materiał zabytkowy występował na kulminacji terasy.

Inwentarz: 2 fragmenty ceramiki w tym fragment brzegu. Materiał trudny do datowania.

15. *Dobra pow. Jarosław, stan. 1*

Zniszczona przez deflację mała wydma w południowo-zachodniej części wsi, po północnej stronie drogi zwanej „Poprzeczna” w przysiółku „Twarde”¹²

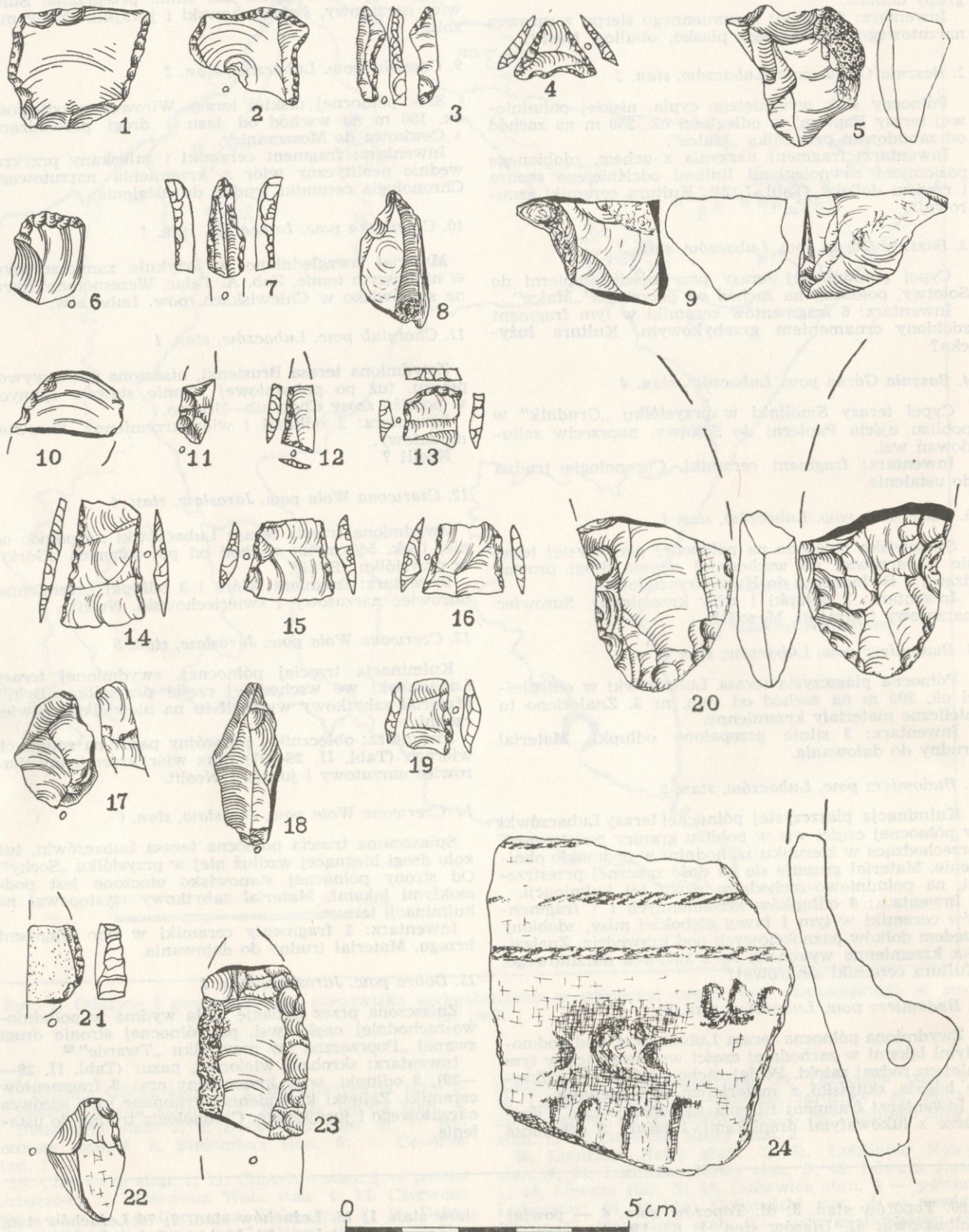
Inwentarz: skrobaczki wieloraki, pazur (Tabl. II, 28—29), 3 odłupki, wiór krzemienisty oraz 6 fragmentów ceramiki. Zabytki krzemienne wykonane są z surowca narzutowego i jurajskiego. Chronologia trudna do ustalenia.

60. Toporów stan. 3; 61. Toporów stan. 4 — powiat Kolbuszowa; 62. Ułazów stan. 1; 63. Ułazów stan. 2 — powiat Lubaczów; 64. Walawa stan. 4 — powiat Przemyśl; 65. Wylewa stan. 6 — powiat Jarosław; 66. Bojanów stan. 1; 67. Cisów Las stan. 2; 68. Cisów Las stan. 3; 69. Cisów Las stan. — 4 powiat Nisko;

70. Durdy stan. 1 — powiat Tarnobrzeg; 71. Gwoździec stan. 6; 72. Jarocin stan. 1 — powiat Nisko; 73. Knapy stan. 1 — powiat Tarnobrzeg; 74. Leża-

chów stan. 1; 75. Leżachów stan. 2; 76. Leżachów stan. 3 — powiat Jarosław; 77. Majdan Golczański stan. 2; 78. Majdan Golczański stan. 3 — powiat Nisko; 79. Manasterz stan. 3 — powiat Jarosław;

80. Przyłek stan. 3 — powiat Kolbuszowa; 81. Piechoty stan. 2; 82. Piechoty stan. 3 — powiat Mielec; 83. Raniżów stan. 1; 84. Siedlanka stan. 2 — powiat Kolbuszowa; 85. Stany stan. 1; 86. Stany stan. 4 — powiat Nisko; 87. Toporów stan. 1 — powiat Kolbuszowa.

Tabl. I. Materiały z badań powierzchniowych i weryfikacyjnych. Ranizów pow. Kolbuszowa, stan. 1 (1—4); Stany pow. Nisko, stan 1 (5—19); Basznia Górna pow. Lubaczów, stan 1 (20); Basznia Górna pow. Lubaczów, stan. 2 (24); Toporów pow. Kolbuszowa, stan. 1 (21—23).

Tabl. II. Materiały z badań powierzchniowych i weryfikacyjnych. Budomierz pow. Lubaczów, stan. 6 (1—25); Czerwona Wola pow. Jarosław, stan 5 (26—27); Dobra pow. Jarosław, stan. 1(28—29); Dobra pow. Jarosław, stan. 2 (30—33).

16. Dobra pow. Jarosław, stan. 2

Zniszczona przez deflację mała wyspowata wydma, wśród podmokłych łąk w pobliżu stawu, położona w odległości ok. 400 m na południowo-zachód od „Jurkowej Góry” i ok. 100 m na południowo-wschód od stan. nr 1. Materiał zabytkowy występował na całej powierzchni wydmy.

Inwentarz: rdzeń ze zmienioną orientacją, drobny drapacz o ostro łukowym stromo łuskany drapisku, 3 skrobacze wielorakie, fragment tylczaka, fragment wióra użytkowego, 17 odłupków, 3 wióry krzemienne oraz 6 fragmentów ceramiki. Surowiec narzutowy, jurajski i świeciechowski. Należy dodać, iż jeden z odłupków wykonano z jaspisu. Materiał krzemienisty — mezolityczny. Chronologia ceramiki trudna do ustalenia (Tabl. II, 30—33; Tabl. III, 1—3).

17. Dobra pow. Jarosław, stan. 3

Stanowisko położone w południowo-wschodniej części wsi na wschodnim stoku dużej wydmy zwanej „Jurkową Górą”.

Inwentarz: obłęcznik, wierzchnik, fragment wióra i 2 odłupki krzemienne. Surowiec narzutowy i świeciechowski. Neolit.

18. Dobra pow. Jarosław, stan. 4

Wydmy położone w odległości ok. 500 m na zachód od leśniczówki „Witoldówka”, po północnej stronie drogi prowadzącej do niej.

Inwentarz: skrobacz, odłupek krzemienisty oraz fragment ceramiki. Surowiec narzutowy i świeciechowski. Neolit?

19. Dobra pow. Jarosław, stan. 5

Wydma zniszczona prawie całkowicie przez deflację we wschodniej części wsi, znajdująca się w odległości ok. 600 m na wschód od kościoła w Dobrej i ok. 300 m na północ od szosy Dobra — Misany.

Inwentarz: łuszcznik, skrobacz (Tabl. III, 4—5), 3 wióry i 14 odłupków krzemienistych w tym 3 odłupki silnie przepalone. Surowiec narzutowy i świeciechowski. Mezolit.

20. Dybków pow. Jarosław, stan. 1

Pola na południowym zboczu wzgórza „Góra” w północnej części wsi w odległości ok. 500 m na wschód od domów Sieniawy, przy drodze prowadzącej z Sieniawy na Cydyły i Czerce¹³.

Inwentarz: 2 fragmenty ceramiki. Chronologia trudna do określenia.

21. Dzików Stary pow. Lubaczów, stan. 2

Cypel południowej terasy Wirowej zwany „Hańkowe” w odległości ok. 500 m na północ od zabudowań wsi.

Inwentarz: fragment ceramiki zdobiony równoległymi liniami rytymi (Tabl. III, 14), rdzeń ze zmienioną orientacją (Tabl. IV, 1) i odłupek krzemienisty. Neolit, kultura łużycka?

22. Gorajec pow. Lubaczów, stan. 1

Cypel piaszczystej północnej terasy Buszczy znajdujący się w odległości ok. 100 m od niej i ok. 100 m na południe od drogi prowadzącej z Żukowa do PGR Gorajec, naprzeciw prześwitu między lasami w kierunku Cieszanowa.

Inwentarz: 2 fragmenty ceramiki. Chronologia trudna do określenia.

23. Gorajec pow. Lubaczów, stan. 2

Drugi cypel północnej terasy Buszczy w odległości ok. 250—300 m na wschód od stan. nr 1. Forma terenu, na którym położone są obydwa stanowiska to rodzaj siodła wysoko wzniesionego nad poziom rzeki. Materiał powierzchniowy wystąpił na obszarze o średnicy ok. 150 m.

Inwentarz: 51 fragmentów ceramiki, tłuczek, jedno-piętowy rdzeń wiórowo-odłupkowy, 7 fragmentów narzędzi, 2 wióry i 11 odłupków krzemienistych. Surowiec narzutowy. Neolit, kultura łużycka (Tabl. III, 6—12).

24. Gorajec pow. Lubaczów, stan. 3

Cypel wydmy zniszczonej przez deflację w południowej części wsi, w odległości ok. 400 m na północ od koty i domów PGR w Gorajcu, po wschodniej stronie drogi prowadzącej z PGR do wsi.

Inwentarz: fragment spatynowanego wióra. Neolit?

25. Gorajec pow. Lubaczów, stan. 4

Cypel wydmy zniszczonej przez deflację w północnej części wsi w odległości ok. 100 m na wschód od stan. nr 1.

Inwentarz: 12 fragmentów ceramiki, skrobacz i 3 odłupki z krzemienia narzutowego. Chronologia trudna do ustalenia.

26. Horyniec pow. Lubaczów, stan. 2

Północny stok południowej terasy Papierni w przysiółku „Trusze Małe”, przy drodze do Wólki Horynieckiej.

Inwentarz: 5 fragmentów ceramiki. Okres wczesno-sredniowieczny.

27. Horyniec pow. Lubaczów, stan. 3

Północny stok południowej terasy Papierni w przysiółku „Trusze Małe” w pobliżu grupy domów.

Inwentarz: załuskany odłupek krzemienisty z surowca narzutowego. Chronologia trudna do określenia.

28. Horyniec pow. Lubaczów, stan. 4

Północny stok południowej terasy Papierni w przysiółku „Trusze Wielkie” w odległości ok. 100 m na wschód od zabudowań gospodarstwa E. Grudonwskiego.

Inwentarz: wiór z krzemienia narzutowego. Neolit.

29. Kosobudy pow. Lubaczów, stan. 1

Wydma między doliną zalewową Łówczy a obniżeniem małego strumienia, płynącego równoległe do Łówczy, położona w odległości ok. 150 m na wschód od mostu na drodze polnej Kosobudy — Cieszanów.

Inwentarz: odłupek z krzemienia narzutowego. Chronologia trudna do ustalenia.

30. Kosowy pow. Kolbuszowa, stan. 2

Południowy stok zwydmionej terasy Złotki w przysiółku „Ługnica”, na samej granicy Kosowego z Toporowem, silnie zniszczony przez deflację. Tuż koło drogi prowadzącej z Przyłuku do Toporowa, ok. 250 m na zachód od stan. nr 1 znaleziono w jednym skupisku na niewielkiej przestrzeni liczny materiał krzemienisty.

Inwentarz: 26 odłupków i 12 wiórow krzemienistych, częściowo przegrzanych, pochodzących głównie ze wstępnej obróbki rdzeni. Surowiec narzutowy, świeciechowski, jurajski i pasiasty świętokrzyski. Neolit.

31. Kowalówka pow. Lubaczów, stan. 1

Cypel wysokiej północnej terasy Łówczy, znajdujący się w odległości ok. 200 m na północ od niej i ok. 300 m na północny-wschód od mostu drewnianego na Łówczy.

Inwentarz: 4 fragmenty ceramiki, skrobacz i odłupek krzemienisty z surowca narzutowego. Chronologia trudna do ustalenia.

32. Kowalówka pow. Lubaczów, stan. 2

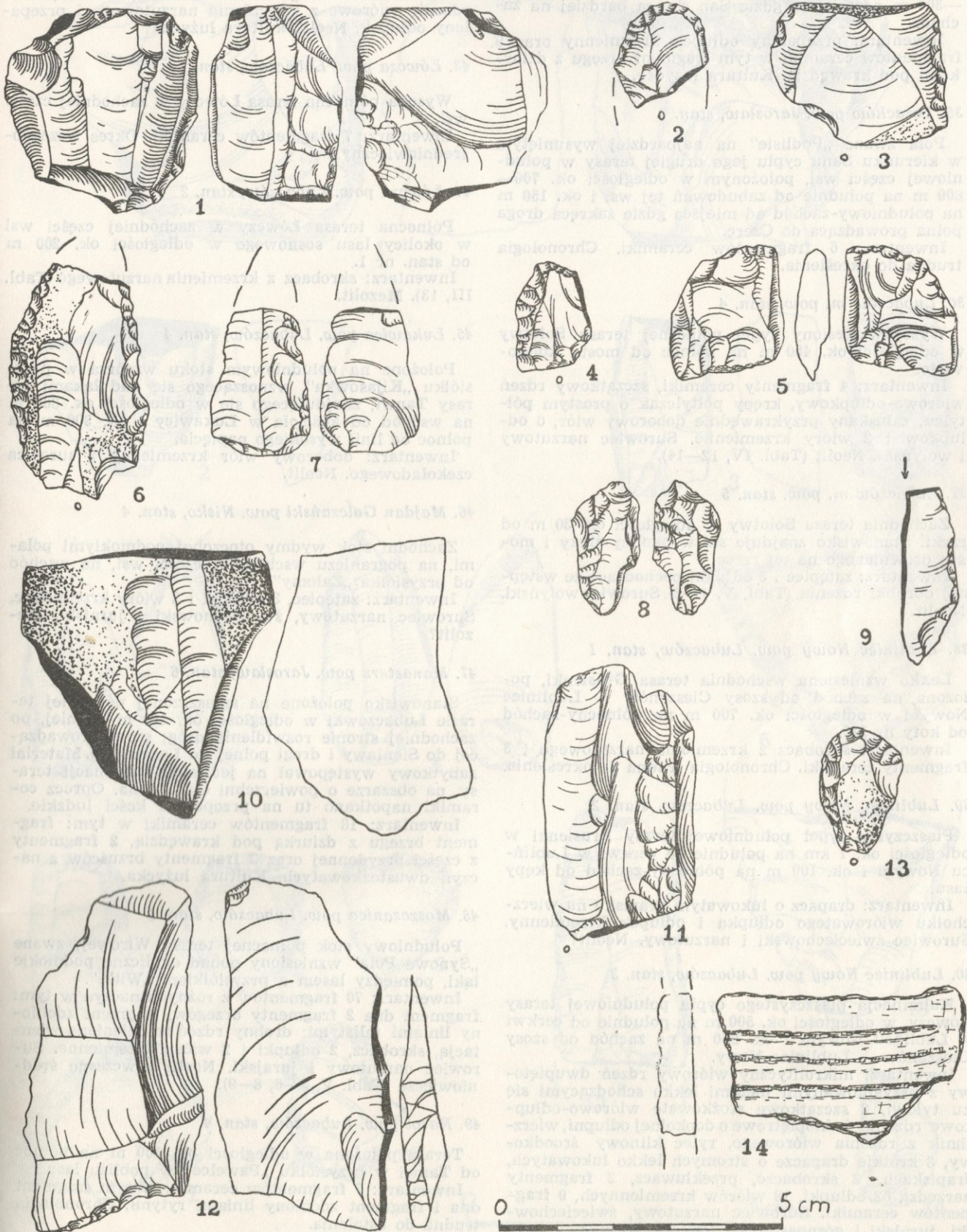
Wysoka północna terasa Łówczy, położona w odległości ok. 100 m od stan. nr 1.

Inwentarz: 6 fragmentów ceramiki. Okres wczesno-sredniowieczny.

33. Kowalówka pow. Lubaczów, stan. 3

Pole w pobliżu lasu w odległości ok. 250 m na wschód od stan. nr 1.

Inwentarz: przepalony odłupek krzemienisty. Neolit.

Tabl. III. Materiały z badań powierzchniowych i weryfikacyjnych. Dobra pow. Jarosław, stan 2 (1—3); Dobra pow. Jarosław, stan. 5 (4—5); Gorajec pow. Lubaczów, stan 2 (6—12); Łówcza pow. Lubaczów, stan. 2 (13); Dzików Stary pow. Lubaczów, stan. 2 (14).

34. Leżachów pow. Jarosław, stan. 6

Pola po południowej stronie koty nr 183, na wysokiej trzeciej terasie Sanu pomiędzy Manasterzena a Leżachowem, znajdujące się w odległości ok. 250—300 m od miejsca gdzie San skręca bardziej na zachód.

Inwentarz: przepalony odłupek krzemienisty oraz 9 fragmentów ceramiki w tym fragment brzegu z dziurkami pod krawędzią. Kultura łużycka.

35. Leżachów pow. Jarosław, stan. 7

Pola zwane „Podlisie” na najbardziej wysuniętym w kierunku Sanu cyplu jego drugiej terasy w południowej części wsi, położonym w odległości ok. 700—800 m na południe od zabudowań tej wsi i ok. 150 m na południowo-zachód od miejsca gdzie zakręca droga polna prowadząca do Czerc.

Inwentarz: 6 fragmentów ceramiki. Chronologia trudna do określenia.

36. Lubaczów m. pow. stan. 4

Wyżej wzniesiony cypel północnej terasy Sołotwy w odległości ok. 450 m na północ od mostu kolejowego.

Inwentarz: 4 fragmenty ceramiki, szczątkowy rdzeń wiórowo-odłupkowy, krępy półtylczak o prostym półtylczu, załuskany przykrawędnie doborowy wiór, 6 odłupków i 2 wióry krzemienne. Surowiec narzutowy i wołyński. Neolit (Tabl. IV, 12—14).

37. Lubaczów m. pow. stan. 5

Zachodnia terasa Sołotwy w odległości ok. 30 m od rzeki. Stanowisko znajduje się w okolicy śluzy i mostu drewnianego na tej rzece.

Inwentarz: zatępiec i 3 odłupki pochodzące ze wstępnej obróbki rdzenia (Tabl. V, 1—2). Surowiec wołyński. Neolit.

38. Lubliniec Nowy pow. Lubaczów, stan. 1

Lekko wzniesiona wschodnia terasa Grusienki, położona na zachód od szosy Cieszanów — Lubliniec Nowy i w odległości ok. 700 m na północny-zachód od koty nr 215.

Inwentarz: skrobacz z krzemienia narzutowego i 3 fragmenty ceramiki. Chronologia trudna do określenia.

39. Lubliniec Nowy pow. Lubaczów, stan. 2

Piaszczysty cypel południowej terasy Brusienki w odległości ok. 1 km na południe od cerkwi w Lublińcu Nowym i ok. 100 m na północny-zachód od kępy lasu.

Inwentarz: drapacz o łukowatym drapisku na wierzchołku wiórowatego odłupka i odłupek krzemienisty. Surowiec świeciechowski i narzutowy. Neolit?

40. Lubliniec Nowy pow. Lubaczów, stan. 3

Kulminacja piaszczystego cypla południowej terasy Łówczy, w odległości ok. 500 m na południe od cerkwi w Lublińcu Nowym i ok. 250 m na zachód od szosy Cieszanów — Lubliniec Nowy.

Inwentarz: mikrolityczny wiórowy rdzeń dwupiętowy z przygotowanymi pięćmi lekko schodzącymi się ku tyłowi, 2 szczątkowe stożkowate wiórowo-odłupkowe rdzenie jednopiętrowe o dookólnej odłupni, wierzchnik z rdzenia wiórowego, rylec klinowy srodkowy, 3 krótkie drapacze o stromych lekko łukowatych, drapiskach, 2 skrobacze, przekłuwacz, 2 fragmenty narzędzi, 62 odłupki, 18 wiórów krzemienistych, 9 fragmentów ceramiki. Surowiec narzutowy, świeciechowski, jurajski i górnoastarcki. Paleolit schyłkowy, mezolit, kultura łużycka? (Tabl. IV, 2—11)

41. Lubliniec Nowy pow. Lubaczów, stan. 4

Wysoki cypel północnej terasy Łówczy w odległości ok. 350 m na wschód od zabudowań wsi.

Inwentarz: 13 fragmentów ceramiki. Chronologia trudna do określenia.

42. Lubliniec Nowy pow. Lubaczów, stan. 5

Północna terasa Łówczy, położona na wschód od zabudowań wsi i w odległości ok. 200 m od stan. nr 4.

Inwentarz: 8 fragmentów ceramiki, 2 szczątkowe rdzenie-wiórowe z krzemienia narzutowego i przepalony odłupek. Neolit, kultura łużycka?

43. Łówcza pow. Lubaczów, stan. 1

Wysoka północna terasa Łówczy w zachodniej części wsi.

Inwentarz: 7 fragmentów ceramiki. Okres wczesnośredniowieczny.

44. Łówcza pow. Lubaczów, stan. 2

Północna terasa Łówczy w zachodniej części wsi w okolicy lasu sosnowego w odległości ok. 200 m od stan. nr 1.

Inwentarz: skrobacz z krzemienia narzutowego (Tabl. III, 13). Mezolit.

45. Łukawica pow. Lubaczów, stan. 4

Położone na południowym stoku wzgórza w przysiółku „Kijasówka”, wznoszącego się nad łąkami terasy Tanwi, znajdującego się w odległości ok. 300 m na wschód od kościoła w Łukawicy i ok. 300 m na północ od linii wysokiego napięcia.

Inwentarz: doborowy wiór krzemienisty z surowca czekoladowego. Neolit.

46. Majdan Golczański pow. Nisko, stan. 4

Zachodni stok wydmy otoczonej podmokłymi polami, na pograniczu wschodniej części wsi, na wschód od przysiółka „Załomy”.

Inwentarz: zatępiec, 3 odłupki i 2 wióry krzemienne. Surowiec narzutowy, świeciechowski i jurajski. Mezolit?

47. Manasterz pow. Jarosław, stan. 6

Stanowisko położone na spiaszczonej północnej terasie Lubaczówki w odległości ok. 150 m od niej, po zachodniej stronie rozwidlenia dróg; szosy prowadzącej do Sieniawy i drogi polnej do Leżachowa. Materiał zabytkowy występował na jednej z kulminacji terasy, na obszarze o powierzchni ok. 1/2 ha. Oprócz ceramiki napotkano tu na przepalone kości ludzkie.

Inwentarz: 18 fragmentów ceramiki w tym: fragment brzegu z dziurką pod krawędzią, 2 fragmenty z części przydennej oraz 2 fragmenty brzuśców z naczyń dwustożkowatych. Kultura łużycka.

48. Moszczanica pow. Lubaczów, stan. 1

Południowy stok północnej terasy Wirowej, zwane „Synowe Pola” wzniesiony ponad okoliczne podmokłe łąki, pomiędzy lasem a przysiółkiem „Witki”.

Inwentarz: 70 fragmentów z różnych naczyń w tym: fragment dna 2 fragmenty brzegów, fragment zdobiony liniami falistymi; drobny rdzeń ze zmienioną orientacją, skrobacz, 2 odłupki i 2 wióry krzemienne. Surowiec narzutowy i jurajski. Neolit i wczesne średniowiecze (Tabl. V, 3—6, 8—9).

49. Narol pow. Lubaczów, stan. 4

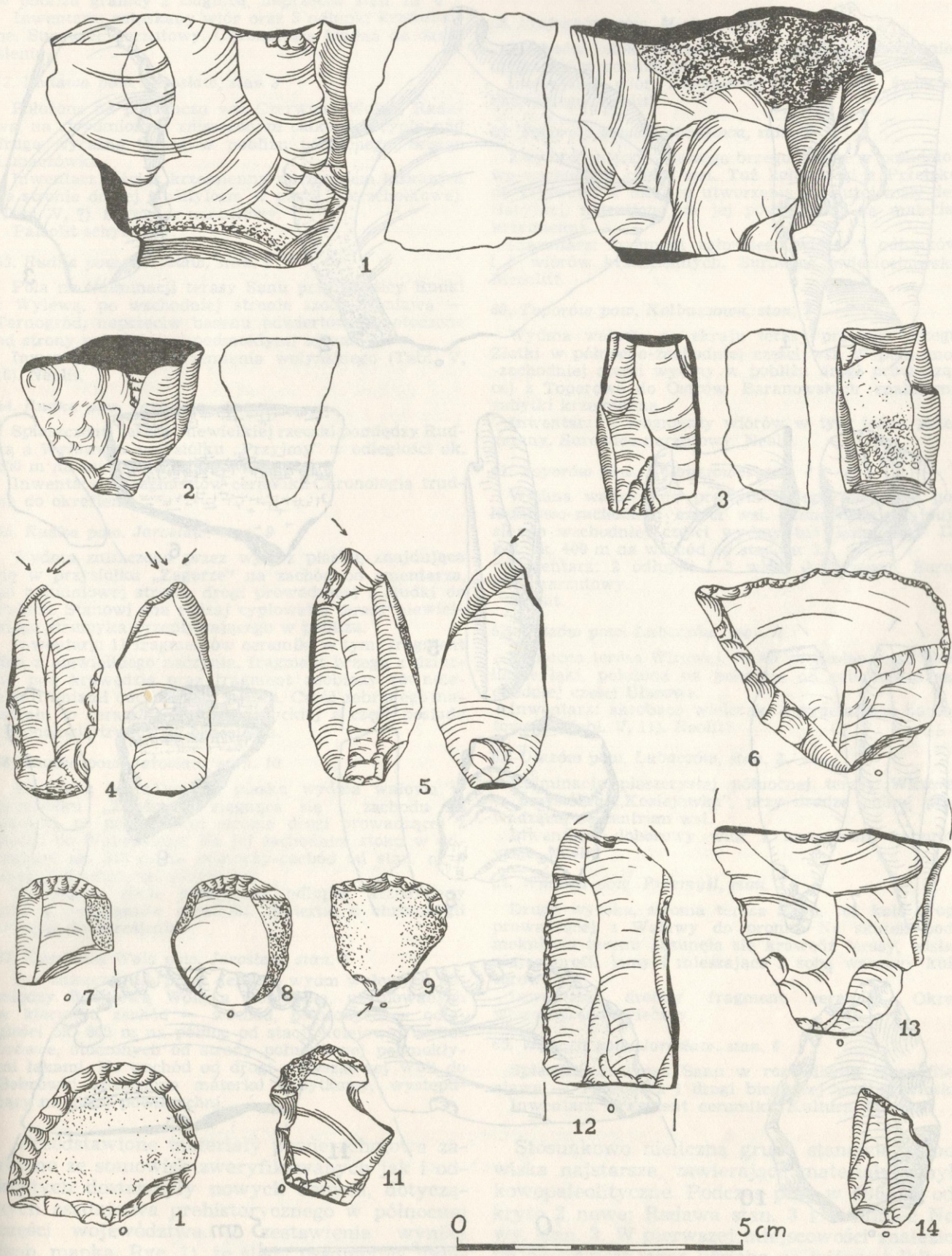
Terasa położona w odległości ok. 100 m na północ od Tanwi w przysiółku „Pawelce” w pobliżu lasu.

Inwentarz: 7 fragmentów ceramiki w tym fragment dna i fragment zdobiony liniami rytymi. Chronologia trudna do ustalenia.

50. Przyłęk pow. Kolbuszowa, stan. 4

Podstawa północnego stoku terasy doliny połodowcowej, zniszczonej przez deflację w północnej części wsi w pobliżu granicy z Ługnicą.

Inwentarz: 5 odłupków i wiór krzemienisty. Surowiec narzutowy. Chronologia trudna do określenia.

Tabl. IV. Materiały z badań powierzchniowych i weryfikacyjnych. Dzików Stary pow. Lubaczów, stan. (1); Lublinec Nowy pow. Lubaczów, stan 3 (2—11); Lubaczów m. p. stan. 4 (12—14).

Tabl. V. Materiały z badań powierzchniowych i weryfikacyjnych. Lubaczów m. p. stan. 5 (1—2); Moszczanica pow. Lubaczów, stan. 1 (3—6), (8—9); Radawa pow. Jarosław, stan. 3 (7); Rudka pow. Jarosław, stan. 7 (10); Ulazów pow. Lubaczów, stan 1 (11).

51. Przyłek pow. Kolbuszowa, stan. 5

Południowy stok terasy doliny polodowcowej, posiadającej kształt zatoki, położonej w północnej części wsi w pobliżu granicy z Ługnicą, naprzeciw stan. nr 4.

Inwentarz: załuskany wiór oraz 3 odłupki krzemienne. Surowiec narzutowy. Chronologia trudna do określenia.

52. Radawa pow. Jarosław, stan. 3

Położone na pograniczu wsi Czerwona Wola i Radawa, na zwydmionym zniszczonym całkowicie cyplu nad drugą wyraźną terasą w pobliżu północnego brzegu Lubaczówki.

Inwentarz: liściak krzemienisty z trzonkiem łuskany na stronie dolnej i półtylem w partii wierzchołkowej. (Tabl. V, 7). Surowiec narzutowy.

Paleolit schyłkowy.

53. Rudka pow. Jarosław, stan. 7

Pola na kulminacji terasy Sanu przy granicy Rudki z Wylewą, po wschodniej stronie szosy Sieniawa — Tarnogród, naprzeciw basenu odwiertowego, otoczone od strony południowej podmokłymi łąkami.

Inwentarz: nóż z krzemienia wołyńskiego (Tabl. V, 10). Neolit.

54. Rudka pow. Jarosław, stan. 8

Spiaszczona terasa niewielkiej rzeczki pomiędzy Rudką a Wylewą w przysiółku „Przyjmy” w odległości ok. 500 m na zachód od zabudowań wsi.

Inwentarz: 5 fragmentów ceramiki. Chronologia trudna do określenia.

55. Rudka pow. Jarosław, stan. 9

Wydma zniszczona przez wywóz piasku, znajdująca się w przysiółku „Zagórze” na zachód od cmentarza, po południowej stronie drogi prowadzącej z Rudki do Paluch. Stanowi ona rodzaj cypłowatej terasy niewielkiego strumyka przepływającego w pobliżu.

Inwentarz: 11 fragmentów ceramiki w tym: fragment dna z niewielkiego naczynia, fragment brzegu z dziurką pod krawędzią oraz fragment zdobiony równoległymi liniami odciśniętego sznura. Część zebranego materiału to ceramika kultury łużyckiej a część posiada chronologię trudną do określenia.

56. Rudka pow. Jarosław, stan. 10

Niszczona przez wywóz piasku wydma wałowa w przysiółku „Zagórze”, ciągnąca się z zachodu na wschód, po południowej stronie drogi prowadzącej z Rudki do Wolczastego. Na jej zachodnim stoku w odległości ok. 300 m na północny-zachód od stan. nr 9 znaleziono materiał zabytkowy.

Inwentarz: silnie przepalony odłupek krzemienisty oraz 6 fragmentów ceramiki. Materiał o chronologii trudnej do określenia.

57. Ryszkowa Wola pow. Jarosław, stan. 1

Pas zniszczonych przez deflację wydm wałowych pomiędzy Ryszkową Wolą a Bobrówką, usytuowanych w kierunku zachód — wschód, położonych w odległości ok. 800 m na północ od stacji kolejowej w Bobrówce, otoczonych od strony południowej podmokłymi łąkami. Na wschód od drogi z Ryszkowej Woli do Bobrówki znaleziono materiał zabytkowy, występujący na dużej powierzchni.

Przedstawione materiały powierzchniowe zarówno ze stanowisk zweryfikowanych jak i odkrytych dostarczyły nowych danych, dotyczących osadnictwa prehistorycznego w północnej części województwa. Z zestawienia wynika (zob. mapka, Ryc. 1), że ślady osadnictwa układają się wzdłuż dolin rzecznych, przy czym największe ich skupienie występuje zawsze w pobliżu ujścia. Ilość zebranego z powierzchni materiału uzależniona była przeważnie od stopnia zniszczenia stanowiska. Na obiektach nienaruszonych — zabytki występują nielicznie.

Inwentarz: drobny drapacz o łukowatym drapisku, 3 odłupki i 3 wióry krzemienne oraz 4 fragmenty ceramiki. Znaleziska krzemienne wykonane są z surowca narzutowego. Chronologia trudna do określenia.

58. Szafranów pow. Mielec, stan. 1

Wschodni stok zalesionej wydmy we wschodniej części wsi w pobliżu koty.

Inwentarz: wiór krzemienisty z surowca świeciechowskiego: Neolit?

59. Toporów pow. Kolbuszowa, stan. 2

Zwydmiona terasa lewego brzegu Złotki w południowo-wschodniej części wsi. Tuż koło drogi z Przełęku do Toporowa w miejscu utworzenia się dużej misy deflacyjnej, natrafiono na jej powierzchni na materiał krzemienisty.

Inwentarz: fragment załuskiego wióra, 7 odłupków i 5 wiórów krzemienistych. Surowiec świeciechowski. Mezolit?

60. Toporów pow. Kolbuszowa, stan. 3

Wydma wałowa na skraju terasy prawego brzegu Złotki w północno-zachodniej części wsi. W północno-zachodniej części wydmy w pobliżu drogi prowadzącej z Toporowa do Ostrów Baranowskich znaleziono zabytki krzemienne.

Inwentarz: 2 fragmenty wiórów w tym jeden przegrzany. Surowiec narzutowy. Neolit.

61. Toporów pow. Kolbuszowa, stan. 4

Wydma wałowa na prawym brzegu Złotki w południowo-zachodniej części wsi. Stanowisko znajduje się po wschodniej części wydmy, tuż koło koty III kat. ok. 400 m na wschód od stan. nr 3.

Inwentarz: 2 odłupki i 2 wióry krzemienne. Surowiec narzutowy.

Neolit.

62. Ułazów pow. Lubaczów, stan. 1

Północna terasa Wirowej, lekko wzniesiona nad okoliczne łąki, położona na południe od zabudowań zachodniej części Ułazowa.

Inwentarz: skrobacz wieloraki z krzemienia narzutowego (Tabl. V, 11). Neolit?

63. Ułazów pow. Lubaczów, stan. 2

Kulminacja piaszczystej północnej terasy Wirowej w przysiółku „Koziejówka”, przy drodze polnej prowadzącej do centrum wsi.

Inwentarz: doborowy wiór z krzemienia narzutowego. Neolit.

64. Waława pow. Przemyśl, stan. 3

Druga wysoka, stroma terasa Sanu, tuż koło drogi prowadzącej z Waławy do promu. Na skutek podmoknięcia terenu obsunęła się krawędź terasy, odsłaniając profil jamy i mieszające z sobą warstwy kulturowe.

Inwentarz: drobny fragment ceramiki. Okres wczesnośredniowieczny.

65. Wylewa pow. Jarosław, stan. 6

Spiaszczona terasa Sanu w rozwidleniu szosy Sieniawa — Tarnogóra i drogi biegnącej wzdłuż wioski. Inwentarz: fragment ceramiki. Kultura łużycka?

Stosunkowo nieliczną grupę stanowią stanowiska najstarsze, zawierające materiały schyłkowopaleolityczne. Podczas prac w 1968 r. odkryto 2 nowe; Radawa stan. 3 i Lubliniec Nowy, stan. 3. W pierwszej miejscowości znaleziono pojedynczy okaz liściaka na wiórze odbitym z rdzenia dwupiętowego (Tab. V, 7), posiadającego analogię w dość wczesnym zespole z Majdanu Królewskiego pow. Kolbuszowa¹⁴. Paleolit schyłkowy w Lublińcu Nowym reprezentowany jest jedynie przez pojedyncze okazy, znalezione razem z materiałami o różnej chrono-

logii. Najbardziej charakterystycznym w tym zespole jest rylec klinowaty środkowy (Tab. IV, 4—5). Na pozostałych stanowiskach wystąpiły mało charakterystyczne materiały.

Zabytki mezolityczne wystąpiły na wielu stanowiskach, z których najciekawszymi są: Budomierz, stan. 6; Stany, stan. 1; Dobra, stan. 2 i Przyłek, stan. 3. Dostarczyły one sporej ilości narzędzi, charakterystycznych dla późnego mezolitu, np. w Stanach, znaczny procent inwentarza stanowią wysokie trapezy (Tab. I, 13—16, 19); w Budomierzu (Tabl. II, 1—25) skrobacze wielorakie i zbrojniki w tym trójkąt nierównoboczony oraz znaczna ilość odpadków rylcowczych. Interesujące jest znalezienie pojedynczego półtylczaka janisławickiego w Płazówce.

Na uwagę zasługuje fakt odkrycia największej ilości stanowisk z materiałem neolitycznym, przeważnie krzemieniem. Głównie jest to materiał, na podstawie którego nie można ustalić przynależności kulturowej. Najciekawszymi są pojedyncze znaleziska z Baszni Górnej; fragment sierpu (Tabl. I, 20) łuskanego obustronnie

i posiadającego wyświecone krawędzie oraz fragment z naczynia kultury ceramiki sznurowej z żeberkowanym uchem, zdobionego odciskami sznura (Tabl. I, 24).

Stanowiska z okresów późniejszych występują w mniejszej ilości, przy czym nie odkryto żadnych obiektów datowanych na okres wpływów rzymskich. W materiale reprezentowana jest tylko kultura łużycka i okres wczesnośredniowieczny. Jeżeli chodzi o kulturę łużycką to ślady jej istnienia stwierdzono w pobliżu źródeł Tanwi gdzie do tej pory nie prowadzono nad nią badań wykopaliskowych. Obecność w materiale fragmentów brzegów zdobionych dziurkami pod krawędzią, potwierdza przynależność tych obiektów do grupy tarnobrzeskiej tej kultury.

Przeprowadzona penetracja potwierdziła istnienie bogatego osadnictwa w niektórych rejonach województwa, dostarczając w efekcie szeregu ciekawych stanowisk, na których istnieje potrzeba przeprowadzenia badań wykopaliskowych.

Przypisy:

¹ W Muzeum w Przemyśle znajdują się materiały krzemienne z Bojanowa—Korabiny, pochodzące z badań prowadzonych przed II wojną światową. Nie wykluczone, że pochodzą one właśnie z tego stanowiska. Dane dotyczące badań na wszystkich stanowiskach odkrytych przez Z. Kaperę i autora znajdują się w archiwum Działu Archeologicznego Muzeum Okręgowego w Rzeszowie.

² A. Talar, *Badania osad mezolitycznych w południowo-zachodniej części powiatu niżańskiego*, Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1966, Rzeszów 1968, s. 103—105.

³ A. Talar, *Schyłkowopaleolityczna pracownia krzemieniarska w Durdach, pow. Tarnobrzeg*, Materiały Archeologiczne, t. 8, Kraków 1967, s. 75—83.

⁴ J. K. Kozłowski, *Z zagadnień paleolitu Polski południowo-wschodniej*, Rocznik Województwa Rzeszowskiego, t. 3 Rzeszów 1960—1961, s. 15—16.

⁵ J. Potocki, *Archeologiczne badania powierzchniowe nad dolnym Sanem na odcinku od Jarostawia do Sandomierza*, Sprawozdania Archeologiczne, t. IV, Wrocław 1957, s. 170.

⁶ *Tamże*, s. 170. Znaleziono tu materiał, przynależny najprawdopodobniej do kultury łużyckiej.

⁷ *Tamże*, s. 170.

⁸ *Tamże*, s. 169—170.

⁹ A. Talar, *Badania stanowisk epipaleolitycznych i mezolitycznych w Piechotach, pow. Mielec i Durdach, pow. Tarnobrzeg*, Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1964, Rzeszów 1964, s. 9—11.

¹⁰ S. K. Kozłowski, *Badania stanowisk paleolitycznych i mezolitycznych w powiecie kolbuszowskim*, Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1963, Rzeszów 1963, s. 12.

¹¹ K. Moskwa, *Konserwatorskie badania powierzchniowe przeprowadzone w woj. rzeszowskim w 1962 r.*, Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1962, Rzeszów 1962, s. 33.

¹² W Muzeum Archeologicznym w Krakowie znajduje się materiał krzemienisty zebrany przez F. Wowkovicza. Brak jest jednak lokalizacji tego stanowiska.

¹³ Wcześniej z tej miejscowości znane były materiały przechowywane obecnie we Lwowie i w Muzeum Archeologicznym w Krakowie. Nie jest jednak znane miejsce ich znalezienia.

¹⁴ S. K. Kozłowski, *Uwagi o późnym paleolicie i mezolicie wschodniej części Kotliny Sandomierskiej*, Archeologia Polski, t. IX, z. 2, Wrocław 1964, tabl. I, 4, s. 329.

Józef Stanisław Barłowski

Nowe stanowiska i materiały archeologiczne z terenu przyległego do miasta Rzeszowa

W okresie 1968 i 1969 r. autor¹ niniejszego opracowania przeprowadził badania powierzchniowo-poszukiwawcze na terenie Rzeszowa—Staromieścia oraz wsi: Pobitno, Słocina, Trzebownisko², Wilkowyja³, Zalesie, Załęże w powiecie rzeszowskim. W rezultacie tych badań odkryto następujące nowe stanowiska:

Rzeszów—Staromieście, stan. nr 34

Stanowisko położone jest na lewym brzegu Wisłoka i rozciąga się na terenie pól uprawnych, należących do kilkunastu właścicieli, zajmując pas gruntu o średniej szerokości około 60 m i długości około 400 m (Ryc. 1). Obszar ten od strony północnej przylega do drogi